Hraběnka z Mareilles.

....Román....

NAPSAL CHARLES MEROUVEL.

"Nudíš dámy tím povídáním," okřikl jej Burot, který silně pil a hladil zamilovaně bradu své obtloustlé přítelkyně.

Ale když přišel Chapiton do proudu, nedal se tak snadno umlčeti.

"Věc hraběte de Mareilles byla velice podezřelá, mně i jiným," pravil. "A kdyby si tím vzal někdo práci, čapl by snad i přes pokročilou dobu lidi, kteří se mni bdíti v bezpečnosti, protože toho nešťastníka stihla smrt. Přebíral jsem se v té věci a z lásky k ní nastřádal jsem hodně dokumentů. Za prvé vzal si baron Raynaud vdovu po hraběti, která jest jednou z pařížských krásek.... a baron byl na venkově jejich sousedem! He, he, toť překrásný, velevýznamný základní bod!"

"A co na tom tak zvláštního?" namítal Pidoux.

Chapiton se nedal vyrušiti.

"A proč pak tedy poslali hraběte do Cayenne jako toho Vardona!" zvolal. "Byl to tajný vliv, podzemní práce!.... Mne, Sostena Chapitona, tak snadno nezaslepí! Já se v tom vyznám! Ale nechci se dotýkati barona, ač jsem již neodvislý. Co zmůže hliněný rendlík proti železné pánvi!...."

"Chapitone," ozval se Straub, "porota vynesla rozsudek, a nyní nepomůže již žádné rozumování."

"Vím! Ale jest to zajímavé.... Kdybych chtěl.... zvěděl bych to; ale nechci. Život jest boj a běda slabým! Jest to jako na ulici: pozor na přejetí!.... Beran bude stále jen stříhán. Pijme!"

"Milujme!" šeptal Pidoux něžně do Klaudinina ucha, a i Fulgence, rozehřát nezahalenými vnadami své Římanky, skláněl se k ní s vroucím pohledem.

Svéhlavý Chapiton nemohl se odvrátiti od své myšlénky.

"Uvidíte, že jednoho krásného dne vyjdou na jevo nové věci o případu Mareillesově. Pravím to z dobrých důvodů!"

Fulgence pokrčil rameny; nevěděl, jak se má zachovati k svéhlavému, nepohodlnému hosti.

"Nabízím sázku!" navrhoval Chapiton.

Anselm Burot, kterému začínalo víno stoupati do hlavy, ptal se dosti živě:

"Jakou?"

"Oběd — veselou hostinu."

"Kde?"

"V restauraci Montesquieu."

"Dobrá, tam si to mohu dovoliti."

"Půjdete také, Pidoux?"

"S radostí."

"A vy, Guillarde?"

Straub se ušklíbl, neboť naléhavost Chapitonova jej rozčilovala, odpověděl přece:

"Zajisté, rád...."

"Určíme nějakou dobu?" ptal se Burot. "Snad za půl roku?"

Chapiton přemýšlel a Straub se usmál pln opovržení.

"Jest to krátká doba, ale jelikož sázka není veliká, přijímám," pravil.

Počítal na prstech:

"První květen — první listopad. Bude-li věc hraběte de Mareilles na dále spáti, jsem poražen. Ale nechť. Kdo prohraje, platí!"

Fulgence opět se usmál.

Věc hraběte de Mareilles nespala — byla dávno pochována.

Nechceme vyprávěti, jak skončil večer....

V půl deváté spala radostná Klaudina jako dub, hlavu majíc opřenou o stůl, a Pidoux se marně snažil, aby ji probudil.

O půl jedenácté vyšel muž temna z domu se svými přáteli a zval je hned k sobě na příští čtvrtek.

Pidoux odvezl Klaudinu ve fiakru — a Melie, octnuvši se sama v bytu, z hluboka si oddechla.

Vzala kožich přes svůj růžový, vykrojený šat, sešla klidně a volně se schodů a kráčela tiše několik set metrů až k nároží ulice de Madrid, kde zazvonila v mezipatře u mládeneckého bytu.

Byla patrně očekávána.

Mladý muž v okázale pěkném domácím kabátě spěchal ji uvítat.

Byl to hrabě Antonín des Charmes, zákazník závodu Pidoux, Straub a spol.

Penězi Fulgence Guillarda platil svoji i jeho milenku!

XI.

JEDINÁ LÁSKA.

Setkání v Boulogneském lesku vytrhlo baronku Raynaudovou rázem ze snů a z duševní ztrnulosti, v níž si libovala do této chvíle.

Rázem cítila se unesena o pět let nazpět, a zdálo se jí, že našla dávno ztracené bytosti.

Činila si výčitky ze své netečné slabosti.

Po několika marných pokusech, aby přiměla silného muže k nějakému neprozřetelnému vyznání, dala se ukonejšiti jeho pokornou laskavostí a vášnivou laskou; nemilovala jej sice, ale baron mohl se domnívati, že nemi jí odporným. Měla jeho jméno, byla jeho majetkem, jeho věcí.

Náhle zmocnila se jí zloba proti sobě.

Byl to skutečně hrabě César, jejž zahlédla v kočáře? Což sejde-li se s ním ve společnosti, a utkví-li na ní jeho káravý pohled, vyčítající jí mrzkou zpronevěru!

Vzpomněla si na den, kdy přišel k ní baron Maxim do chudobného bytu v ulici de Verneuil, aby jí oznámil smrt jejího chotě a žádal o její ruku.

V srdci jejím vzbudilo se vše, co tehdá byla pocítila.

Trpce si vyčítala, že barona hájila sama před sebou.

On jediný těžil ze zločinu.... kdo jiný nežli on mohl jej spáchati? —

Děsné myšlénky mátly jí hlavu.

Stále si opakovala jméno markýze d' Aquilas jako si děcko opakuje těžké slovo, které si chce zapamatovati.

Bez veškerého důvodu bylo jí, jako by ten muž měl zasáhnouti do jejího života; tušila, že zná rozluštění mučícího tajemství.

Pod záminkou lehké choroby odešla do svých komnat.

Zuzana seděla zaměstnána u stolku.

"Madame jest churava?" ptala se.

"Ano —" baronka sklesla na pohovku a pravila: "Hovoř se mnou, jak's dříve činívala."

Dala se do usedavého pláče.

"Rmoutíte se?" ptala se Zuzana něžně a přistoupila blíže. "My slíte na něho?"

Baronka kývla tiše hlavou.

"Já také.... často.... a víte, co si myslím?" dodala.

Helena se na ni tázavě podívala.

"Myslím si, že snad není mrtev, že se udály prazvláštní věci a že by se mohl vrátiti."

"On!?"

"A proč ne?"

"O mlč! Mlč! Po tom, co jsem učinila, bylo by to hrozné! Jak by o mne soudil! Ale toť nemožné! Jeho smrt jest až příliš jistá!"

"Kdo ví? Guyane jest daleko!"

Zuzana přecházela po pokoji, zařízeném s nevšední bohatostí, nádherou a vkusem a chystala své velitelce vše na noc.

"Viděl zde zase někdo slepého, který stává na chodníku u mříže?" ptala se baronka za chvíli chvatně.

"Myslím, že ne, madame."

"Byla jsi v zahradě?"

"Asi v pět hodin, když byla madame v lesíku s panem baronem."

V přízvuku, s jakýmž řekla Zuzana "pan baron", bylo plno odporu a ošklivosti.

"A neviděla's žebráka?"

„Včera ke druhé hodině."

"Jak vyhlíží?"

"Ale.... jako každý žebrák."

"Nepozorovala jsi nic zvláštního?"

"Nic. Zajímá vás?"

"Zajisté; ubožáci tací jsou k politování!"

"Ale, madame, jest prý to dobré řemeslo, vypráví se o slepých a jiných, kteří mají statisíce franků ve slamníku."

Zuzana nevšimla si zajisté slepého žebráka a neslyšela jeho hlas; jinak bylo by se jí zachvělo srdce, neboť Jan de Mareilles byl její jedinou láskou, jejím bohem, k němuž se potají stále ještě modlila!

O několik dní později, po obědě, byla baronka Raynaudová v saloně se svými hostmi.

Marcella Raynaudova hrála tiše na piano Šubertovo dostaveníčko.

Tlumená hra a růžové světlo plnily nádherně zařízený salon.

Baronka seděla se svojí dceruškou Gabriellou u okna a bavila se tiše s markýzem Kristianem de Parsay, který i za tvrdí nespouštěl oka s krásné Marcelly.

Vstal pak a pln obdivu šel se opřít o piano.

Jeho vysoká, mohutná a hrnatá postava odrážela se napadně od útlého tílka mladé dívky, jejíž výraz tváře stal se razem hrdý a panovitý.

"Co pak jste vypravěl mé mladé, okouzlující macoše?" ptala se a přestala hráti. "Přesel jste do nepřátelského tábora, Kristiane?"

"Nepřátelského? Věru provinujete se svým předsudkem, se strýčko!"

"Nemám předsudku, ale odpor...."

"Který nepomíne?"

"Nikdy!"

"Nema se říkati "nikdy" a "navždy"?"

"Prosím vás, neznepokojujte se mými city a odpovězte mi!"

"Prosil jsem baronku, aby se u vás za mne přimluvila."

"Špatně volíte své přímluvky, ne!"

Mladá dívka prudkými údery na krásný klavír dohrála něžný nápěv, zavřela piano, postavila se před svého obdivovatele a pravila usečně:

"Doufám, že mi nebudete přednášeti chvalozpěvy o hraběnce de Mareilles!"

"Proč ne?"

"Protože vám to zapovídám!"

"A kdybych neuposlechl?"

Uhodila jej vějířem lehce přes prsty.

"Dejte pozor, abyste si nerozlámala tu hříčku!.... Dovedu statečně hájiti své náhledy. Miluji vás horoucně, šíleně, Marcello! Jste mojí touhou, mým cílem, mojí pýchou! Myslím na vás od rána do noci a od noci do rána. Kdyby se nějaký neprozřetelník dotkl proti vaší vůli jediného vašeho vlasu, rozdrtil bych jej jako třtinu.... Ale musím k vám býti také upřímný. Baronka jest výtečná žena a chtěl bych, abyste v den, kdy se stanete mojí ženou, uznala, že ji křivdíte, a žila s ní pak v dobré shodě."

"Mluvíte jako kniha, ale to se nikdy nestane!"

"Proč ne?"

Mladá dívka nemluvila již tak příkře a ústřepačně.

"Nevím, co chová budoucnost," pravila, zavečesivši se o jeho rámě a vedouc jej k zimní zahradě vedle salonu, "ale cítím, že přítomnost té ženy v našem domě přinese nám neštěstí."

"Mátohy!"

"Možná, že to jsou mátohy.... ale kdo může za předtuchy!? V životě mé macechy jsou věci.... tajnosti.... věřte, že je nechci vypátrati, ale děsím se jich!"

"Jste nerozumna...."

"Nejsem.... nejsem zbabělá, a přece se bojím!"

Kristian podal jí ruku.

"Zde se opřete a nebojte se," pravil.

Pokrčila slabě rameny a řekla:

"Máte snad pravdu.... ale jste silný — buďte tedy trpělivý. Není mi ještě dvacet let a máme času — proč se již nyní poutati?

Byl to skorem slib.

Silák vložil si ruku na srdce a zbledl radostí; nevšímaje si žárlivých pohledů, které je sledovaly, uchopil se útlých ruček mladé dívky a horoucně je líbal.

Červenajíc se, vyprostila se mu.

"Nechte mne přece!" pravila. "Činíte se směšným.... Ostatně slíbila jsem vám něco?"

"Myslil jsem.... doufal jsem!"

"Nezakazuji vám to; ale až později.... uvidíme...."

Kristian si oddechl z hluboka.

"Byli bychom tak šťastni!" vzdychl si.

"Člověk to myslí a záhy se pak přesvědčí, že se klamal.... Co bychom dělali?"

"Kdybyste byla konečně už mou?...."

"O, kdybych byla konečně vaší!" posmívala se. "Vy máte způsoby!...."

"Nevšímejte si jich, hleďte jen na mé myšlénky."

"Nuže — a co si myslíte?"

"Nejdříve chtěl bych vás odvézti do krásné samoty, na příjemný venkov...."

"O, to by bylo jednotvárné!"

"S vámi?"

"Měl byste toho brzy dost a stýskalo by se vám po vašem klubu, společnosti...."

"Mám je v ošklivosti!"

"Dostihy a sázky...."

"Hnusí se mi."

"Divadlo, opera...."

"Chodím se tam jen vyspati!"

"Boulevardy a jiné zábavy...."

"Dusím se při nich!.... O, Marcello, pěkný dům na venkově s milovanou ženou, která jej oživuje svojí roztomilostí, svěží lesní vzduch místo otravných vůní pařížských, krásné večery s cinkotem bravu, vracejícího se z pastvy, jasné noci, při nichž jest viděti stoupající stříbrné mlhy nad lučinami a slyšeti píseň slavíka v křovině — není to tisíckráte lepší než ohlušující ruch zaprášeného města — lepší než stromy, spálené žárem plynovým — lepší...."

"Dosti dosti.... nevěděla jsem, že jste tak citupln....'

"A lidé, kteří tisknou vám ruce, když by vás rádi konsali, kteří vás nenávidí a závidí vám, a kteří lhou a klamou, vyrovnají se boží přírodě, která nám podává ruce a neklame toho, kdo ji miluje?"

"Ale v té boží přírodě budeme vám hrozně dlouhá chvíle, Kristiane! Jak ji užijete?"

"Já? O to nemějte starosti! Jsem náruživým myslivcem, budu jezditi, budu behati pěšky, budu dohlížeti na statky a na najemce, a vy si budete zatím hleděti domácnosti!...."

"Jako selka?"

"Ale ano! Budete bdíti nad zahradníky, nad kuchařem, ano i nad kuchyní...."

"Toť hrozné!"

"Budete míti plno krásné drůbeže a ve volných chvílích se budete zabývati malbou a hudbou!"

"Toť vše?"

"Skorem."

"Co ještě zbývá?"

Sklonil se k jejímu uchu.

"Náš román pak skončí jako v pohádkách...."

"A byli šťastni...."

"A měli hojnost dítek!"

Pokrčila čtveračivě a koketně rameny.

"Věru, jest to svůdný obraz, ale neláká mne!" smála se.

"Ještě ne.... ale ono to přijde."

"Jste nesnesitelný!"

"Což jste mi nedovolila, abych směl doufati?"

"Záleží li vám na tom", pravila oddaně.

Kristian vzal ji okolo pasu, zvedl ji jako pírko a točil se s ní po sklenníku.

"Nepolamte mne," bránila se mu.

"Jemný a silný! Toť heslo Parsayů!"

Stmívalo se a nadešla rozkošná jarní noc.

Zuzana, komorná barončina, sešla si po obědě vydychnouti do parku.

Došla k zahradnímu domku u ulice Gabrielovy a sedla si tam na židli.

Viděla odtamtud stromořadím osvětlená okna paláce Raynaudova.

Byla sama. Seděla, jasně ozářena plynovou svítilnou, a snila o svém zbožňovaném příteli z mládí, o Janu de Mareilles, na něhož nemohla zapomenouti, když náhle vedle ní ozval se výrazný hlas:

"Slitujte se nad ubohým slepým!"

Zuzana vyskočila jako by zasažena elektrickým proudem.

Slyšela kroky a cinkání drobných na kovovou misku.

Kroky se vzdálily — a když byl chodník prázdný, uslyšela znovu:

"Ubohý slepý!"

Zuzana přistoupila k mříži, jako by puzena neodolatelnou mocí. Zvuk hlasu vnikal jí přímo do srdce.

Když byla již u samé mříže a snažila se, aby spatřila toho, kdo jest za ní, ozval se týž hlas tiše a měkce:

"Zuzano!"

Zachvěla se tak jako před nedávnem Helena.

Chvěla se jako list.

"Znáte mne?" ptala se.

"Znám."

"Kdo jste?"

"Žebrák, ale i žebrák může prokázati služby. Jste sama?"

"Sama."

"Jste oddána své velitelce?"

"Zajisté."

"Milovala jste hraběte Jana de Mareilles?"

"Stále jej miluji."

"Nuže, při památce Jana de Marelles, který byl vaším přítelem, Zuzano, odevzdejte toto baronce Raynaudové. Chcete?"

Bílý pes podal Zuzaně kovovou misku, na níž ležel zapečetěný lístek.

"Tento lístek?" ptala se.

"Ano, jí samotné.... Slíbíte mi to?"

"Buďte bez starosti."

"Jde o život i smrt!"

"Koho?"

"Dozvíte se.... S bohem, Zuzano, dík!"

Zůstala státi strnulá, jako by se jí bylo zjevilo strašidlo z hrobu.

Když se trochu vzpamatovala, vystoupila na mříž, aby ještě jednou spatřila muže, jehož hlas ji tak hluboce dojal.

Viděla slepého, jak odcházel nejistým krokem, provázen svým bílým psem; byl shrben a zkoumal vždy dříve holí, nežli učinil krok ku předu.

"Což jsem ztratila rozum?" myslila si Zuzana jako tehda Helena. "Tento hlas....! Toť hlas ale ne... ne, toť nemožné!...."

Podívala se na lístek, aby vyzkoumala rukopis, ale psaní nemělo nadpisu.

Schovala list do kapsy a vrátila se k paláci.

Když šla okolo oken salonu, podívala se do vnitř.

Byl den opery a baron Maxim právě zval své hosti, aby šli s nimi do divadla.

Zuzana podívala se významně na svoji velitelku a Helena se ihned naklonila s okna.

"Zůstaňte doma," šeptala živě komorna.

Za malou chvíli předjely kočáry před palác.

"Nepůjdete s námi, Heleno"? ptal se baron.

"Ne."

"Jste churava?"

"Trochu, ale to přejde."

Baron stiskl jí ruku, vsedl do vozu a odjel.

Když zapadla těžká vrata za posledním kočárem, spěchala Helena do svého pokoje.

Zuzana ji tam čekala.

"Co mi chceš?" ptala se baronka.

"Čtěte!" pravila komorná, podávajíc jí zapečetěný lístek.

"Od koho?"

"Od slepého."

Helena zavrávorala — a musila se zadržeti křesla.

"Viděla's jej?" ptala se.

"Právě nyní."

"Mluvil s tebou?"

"Zná mne. Jest v tom tajemství, o němž si netroufám ani uvažovati...."

Rychle a pečlivě uzamkla dveře, a vrátivši se k baronce, která stála bez hnutí s lístkem v ruce

"Tak přece čtěte!"

XII.

DOSTAVENÍČKO.

Na lístku bylo napsáno:

"Ten, jejž máte za mrtvého, byl zázrakem zachráněn. Žije. Jest nešťastný. Jestli jste si zachovala v srdci aspoň koutecek se vzpomínkou na něho a chcete-li zvěděti, co se s ním stalo, buďte zítra ke třetí hodině v ulici Bosquet na nároží ulice de Grenelle. Červený šátek v okně polozbořeného domku naznačí vám místo, kde jste očekávána."

"Žije, žije!" zvolala baronka. "O, můj bože, dej, aby mi odpustil!"

Zuzana vytrhla jí list z ruky a dychtivě jej čtla ještě jednou.

Chvěla se rozčilením.

"Žije!" zvolala i ona. "Byl to jeho hlas, neklamala jsem se —" pomyslila si.

"Co učiníte?" ptala se své velitelky.

Baronka neváhala.

"Jest mi třeba zmužilosti", pravila, "ale budu ji míti! Musím vykoupiti tolik slabostí!"

Byla jako zničena; po několik dní žila již ve stálé horečce, strachu a v divném očekávání — a trpěla tím jako nervosní člověk vlivem bouřky.

Ve chvíli, když se odebrala na lože, aby si zkrátila hodiny trápného čekání, vrátil se Jan de Mareilles k bratrovi svému do paláce Vaselevova.

"Nuže?" ptal se hrabě Cesar.

"Viděl jsem Zuzanu."

"A psaní?...."

"V tuto hodinu je Helena již má."

"Přijde?"

"Jsem tím jist."

"Tedy zítra o třetí hodině."

Jan de Mareilles sevřel si čelo dlaněmi.

"Ano," šeptal, "zítra ji uvidím, a pronesu nad ní soud!...."

Jan lehl na pohovku a zabral se do snů o dávné, blažené minulosti.

Cesar odešel.

Byla již půlnoc když usedl baron Raynaud k lůžku své choti.

Když se dotkl její ruky, zachvěla Helena jako by uštknuta zmijí.

Baron byl ve výtečné náladě. V opeře představil mu jeho přítel Marchal příbuzného markýze d'Aquilas, který přišel na chvíli do divadla.

Líčil jej jako dokonalého kavalíra, který, ač španělský Američan, mluví znamenitě francouzsky. Markýz chtěl koupiti statek v okolí Paříže a baron upozornil jej na Roissy, který chtěli Souvrayové prodati.

Rozčilení a tělesná zemdlenost Helenina jej znepokojovaly — i pravil:

"Opustíme Paříž — v la Varenne budete míti úplný klid. Společenský život činí příliš velike nároky — tato zima byla příliš bouřlivá. V la Varenne bude ticho — a ostatně nemáme odtamtud daleko do Paříže. Zastesknějí se vám, pojedeme hned."

"Kdy chcete odjeti?"

"Určete sama den i hodinu. Což nejste svrchovanou paní? O, jak vás miluji!" zvolal, líbaje horoucně Heleninu ruku. "Ale — chcete být sama?" ptal se, zpozorovav zemdlenost na její krásné tváři.

"Prosím — odpusťte", pravila, "vím, že zneuznávám vaši přílišnou laskavost — necením ji, jak bych měla.... Ale nevím, co mi jest... tíží mne ledový balvan.... myšlénky se mi matou, vše mne leká a děsí...."

"Rozmarná jako každá žena.... Jaké záměry máte na zítřek?" ptal se.

"Když brzy odjedeme, bude plno příprav, objednávek, pochůzek...."

"Dobře."

Baron sehnul se k své choti a dotkl se rty jejího vlasu.

Sotva odešel z ložnice, seskočila s postele a spěchala do své oblékárny, aby si smyla s tváře a rukou známky jeho polibků....

Jan de Mareilles žil!

Prožila hroznou, bezesnou noc, a usnula teprve k ránu — krátce než přišla Zuzana, aby otevřela okenice.

U snídaně nemohla ani pozvednouti očí k baronovi; cítila v něm nepřítele, proti němuž byla bez síly a zbraně.

O půl třetí objala svoji dcerušku s pohnutím, jehož si i dítě všimlo, oblekla se v tmavý šat, zastřela si tvář hustým závojem, dala zapřáhnouti a odjela se svojí věrnou Zuzanou.

Za deset minut stanul kočár před ohromným skladem Bon Marché, který již pomohl na sta záletným a věrolomným ženám!

Ve skladě tom, do něhož vede na sta dveří, konají se dostavenčka mnohem bezpečněji než v postranní ulice.

I baronka a její komorná prošly rychle ohromným skladištěm, vystoupily na druhé straně v ulici Babylon, vsedly do fiakru a nařídily, aby je vezl do ulice du Bosquet.

Před hlavním vchodem k Bon Marché čekali kočí a sluha v dokonalém klidu návratu své velitelky.

Když dojely k určenému místu a Helena zahlédla červený šat v okně, vyskočila hned s kočáru, nařídila Zuzaně, aby na ni čekala, a pak zmizela ve vratech, která se za ní zavřela.

XIII.

ZPOVĚĎ!

I přes hrozné vzezření místa, v němž se ocitila, nemyslila baronka Raynaudová ani chvilku, že byla vlákána do nějaké pasti.

Nevšímajíc si svého okolí, nemyslila než na muže, jehož obraz plnil celou její duši.

Přešla dvůr, vystoupila po chatrných, ale dosti čistých schodech na chodbu, zdobenou čalouny od molů prožranými, a stanula v otevřených dveřích dosti velikého pokoje, v němž nebylo než železné postele a dvou židlí.

V pokoji stál shrbený muž s holí v ruce, a u jeho nohou ležel tiše bílý pes.

"Jste to vy, paní baronko?" ptal se muž tichým hlasem.

"Ano, já."

Helena, která se znova zachvěla při zvuku toho hlasu, hleděla upřeně v mužovu tvář.

"Jste slepý z ulice Gabrielovy?" ptala se.

"Jsem."

"Nemyslila jsem, že najdu zde vás."

"Přejete si zvěděti něco o tom, který byl váš chot'?"

"Uhodl jste."

"Nikdo nemohl by vás lépe zpraviti."

"Znal jste hraběte Jana de Mareilles?"

"Byl jsem s ním na jednom řetěze tam dole v Cayene na palubě "Proserpiny."

"A vám se útěk podařil?"

"Neutekl jsem.... odpykal jsem si trest...."

"A hrabě?"

"Hrabě prchl před několika lety s jedním druhem.... utekl do la Platy.....ale nemůže se vrátiti....."

"Proč mi nepsal?"

"Proč.... k čemu?"

"Jest na svobodě — mohla jsem jeti za ním."

Slepý se trpce usmál. Tichým hlasem, aby utlumil jeho chvění, dodal:

"Což mohl by nešťastník čekati od vás takovou oběť?!"

"Pochybuje tedy o mne?"

"Jak mohl by jinak? Nevíte o mnohé věci. Hrabě, zachráněný zázrakem, nelekal se ničeho a podstoupil největší nebezpečí, jen aby vás zase uviděl a odvezl vás s sebou do dálné země, kde by mohl klidně žíti...."

"Ó!" zalekla se baronka.

"Vrátil se do Paříže...."

"On?"

"Ano před pěti lety, s nebezpečím života...."

"Nuže?...."

"Opustila jste však byt, kde vás mínil nalézti. Jednoho večera šel do ulice de Vernouil. Dověděl se tam, že jste odešla, že jste se přestěhovala do jiné, neznámé čtvrti. Všek zoufalý nad prvním nezdarem a nucen se skrývati, aby nebyl poznán, toulal se ulicemi. Přijel z druhého dílu světa, aby vás viděl, a byla jste ztracena! Druhý den zašel náhodou do kostela Saint-Philippe du Roule.... přede dveřmi stály kočáry a lidé mluvili o baronovi Raynaudovi. Slavila se tam svatba.... svatba vaše s baronem Raynaudem! Bylo po všem. Hrabě, schovaný za sloupem, chvěl se vztekem, když vás viděl odcházeti s baronem Raynaudem. Ale zanechal vás vaší lásce.... nepřerušil obřad. Na smrt zraněn vaší zradou vrátil se do la Platy, aby zapomněl."

"A pak?" ptala se Helena, nespouštějíc zraku s tváře slepého.

"Spoléhal se na vzdálenost, a doufal, že vyhojí se jeho rána, která byla tím krvavější, protože Jan de Mareilles nemiloval ve svém žití nežli vás! Spoléhal se tak, že zapomene při namáhavé práci, již musil se živiti. Ale hrabě nenašel ani zapomenutí ani bohatství. Žije sice u pana, který mu dává vše, co potřebuje, a považuje jej spíše za přítele nežli za sluhu, ale trpí přece hrozná muka, neboť on, který by vás měl toliko nenáviděti, stále vás miluje....ano miluje vás náruživě a vroucně, vás i vaše dítě....své dítě... touží, mře vášní k vám....a vy náležíte jinému!....."

"Kdyby mě nenáviděl, neznal by mne," pravila Helena. "Což byla bych na vaše zavolání pospíšila sem do toho doupěte, kdybych i já jej nemilovala?"

Slepý zakryl si dlaní tvář, po níž kanuly dvě veliké slzy.

"Byl jsem jeho přítel," pravil pak, "a znám jeho nejtajnější myšlenky. Když jsem si odpykal trest, šel jsem za ním do Buenos Ayres, kde jsem zůstal dvě léta. Po svém oslepnutí vrátil jsem se do Francie; i žebráka táhne to zpět k domovu! Žiji zde ze svých úspor a z dobrodiní lidí. Slíbil jsem Janu de Mareilles, že vám povím pravdu. Oba jsme nevinni a poji nás vzájemná sympatie.... Vykonal jsem svůj úkol — víte vše!"

"A úkol můj začíná!" pravila živě Helena.

"Nerozumím vám."

"Kde jest?"

"Co chcete učiniti?"

"Chci jej viděti, mluviti s ním!"

"Píšte správci markýze d'Aquilas."

"Nebudu psáti," řekla Helena rozhodně.

"Co pravíte?"

"Půjdu za ním tam sama."

"Jakže, chtěla byste opustiti Paříž, své postavení, barona Raynauda?"

"Opustím vše."

"Zanechala byste svůj nádherný život a spojila byste se opět s ubožákem, který nemá zajištěnou budoucnost?"

"Jest to moje povinnost!"

"A baron Raynaud?"

"Když jsem se vdávala, myslila jsem, že jest Jan mrtev. On však žije — náležím tedy jemu a nikomu jinému."

"Nejste svobodna."

"Stanu se jí. Opustím se svojí dcerou baronův palác a nic nevezmu si s sebou. Vyhledám markýze d'Aquilas, Jan jest v jeho službě — půjčí m zajisté peníze na cestu pro mne a pro Gabrielu."

"Rozmyslíte si to."

"Již se stalo."

"Nemilujete tedy barona Raynauda?"

"Nikomu nemusím skládati účty ze svých citů. Mohu jen říci, že miluji hraběte Jana de Mareilles."

"Ale pak....."

"Chcete se ptáti, proč jsem se stala chotí barona Raynauda?"

"Tak jest."

"Povím to svému choti, jedině jemu...a on mi snad odpustí....."

Slepý se rázem vzpřímil, upřel na ni dosud sklopený zrak, zadržel se židle, aby nerozevřel po ní náruč a pravil:

"Mluv tedy bez bázně — jsem hrabě Jan de Mareilles....Poznáváš mne, Heleno?"

Před zrakem objevil se jí závoj; zavrávorala a sklesla na kolena.

"Milost!" zaúpěla a sepjala ruce.

"Dříve mluv, proč jsi se provdala za toho muže, toho lotra, toho bídáka?"